

**PROGRAM RADA
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE
ZA 2009. GODINU**

Sarajevo, decembra/prosinca 2008. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
2.	PRIMJENA SAVREMENIH STANDARDA U UNAPREĐENJU RADA	5
3.	PREGLED PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI U 2008. GODINI U OBLASTI TRŽIŠTA RADA I ZAPOŠLJAVANJA	6
4.	SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA	8
5.	AKTIVNA POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA	8
5.1.	<i>SUFINANSIRANJE ZAPOŠLJAVANJA OSOBA SA INVALIDITETOM I DRUGIH TEŽE ZAPOŠLJIVIH GRUPE NEZAPOSLENIH OSOBA</i>	9
5.2.	<i>SUFINANSIRANJE ZAPOŠLJAVANJA MLADIH OSOBA BEZ RADNOG ISKUSTVA</i>	9
5.3.	<i>SUFINANSIRANJE PROGRAMA TRŽIŠTA RADA (DOKVALIFIKACIJA, PREKVALIFIKACIJA I PODRŠKA ZAPOŠLJAVANJU ODREĐENIH CILJNIH GRUPE)</i>	10
5.4.	<i>OBUKA I PRIPREMA NEZAPOSLENIH ZA POKRETANJE BIZNISA</i>	11
5.5.	<i>PROGRAM SAMOZAPOŠLJAVANJA I ZAPOŠLJAVANJA POV RATNIKA</i>	12
5.6.	<i>„USPJET ĆU“ – PILOT PROJEKAT AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA</i> ..	12
5.7.	<i>ZAJEDNIČKI PROGRAMI SA DRUGIM INSTITUCIJAMA I USTANOVAMA</i>	13
5.7.1.	<i>DRUGI PROJEKAT PODRŠKE ZAPOŠLJAVANJU</i>	13
5.7.2.	<i>FINANSIRANJE POTICAJA ZAPOŠLJAVANJA IZ SREDSTAVA REVOLVINGA</i> ...	13
5.7.3.	<i>FINANSIRANJE POTICAJA ZAPOŠLJAVANJA DEMOBILISANIH BORACA/RAZVOJAČENIH BRANITELJA IZ SREDSTAVA REVOLVINGA</i>	14
5.7.4.	<i>PROGRAM ZAPOŠLJAVANJA I ZADRŽAVANJA MLADIH U BOSNI I HERCEGOVINI (YERP)</i>	14
5.7.5.	<i>PROJEKAT AENEAS „IZGRADNJA KAPACITETA, UNAPREĐENJE INFORMACIJA I IZGRADNJA SVIJESTI O PROMOCIJI UREDNIH MIGRACIJA NA ZAPADNOM BALKANU“ - RAD MIGRACIONOG SERVISNOG CENTRA</i>	15
5.7.6.	<i>PROGRAM MJERA ZA SOCIJALNO ZBRINJAVANJE ZAPOSLENIKA KOJI SU U PROCESU, STEČAJA, LIKVIDACIJE, RESTRUKTURIRANJA I PRIVATIZACIJE PODUZEĆA OSTALI ILI OSTAJU BEZ POSLA</i>	15
5.8.	PROFESIONALNA ORIJENTACIJA	16
5.9.	ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA	16
5.10.	AKTIVNA SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA	17
5.11.	PROJEKAT STRUČNOG USAVRŠAVANJA LJUDSKIH POTENCIJALA U FEDERALNOM ZAVODU ZA ZAPOŠLJAVANJE I KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOŠLJAVANJE	17
5.11.1.	<i>CENTAR ZA OSPOSOBLJAVANJE STRUČNIH RADNIKA I ZA RAZVOJ I IMPLEMENTACIJU MJERA AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA</i>	17
5.11.2.	<i>PROGRAM POTICAJA ZAPOŠLJAVANJA STRUČNIH SARADNIKA U KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOŠLJAVANJE</i>	18
6.	JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM	18
7.	INFORMIRANJE	19

1. UVOD

Zaposlenost kao indikator ekonomskog i socijalnog stanja i jedan od ključnih ciljeva Federacije Bosne i Hercegovine mora i u narednom periodu biti predmet od zajedničkog interesa, a borba protiv nezaposlenosti suštinski zadatak svih relevantnih faktora u društvu.

Shvatajući važnost i suštinu problema nezaposlenosti, a radi njegovog rješavanja, Federalni zavod za zapošljavanje će u 2009. godini, u skladu sa finansijskim mogućnostima, provoditi mjere aktivne politike zapošljavanja za posebne kategorije nezaposlenih osoba, koje su obuhvaćene i **Strategijom zapošljavanja u Federaciji BiH 2009 – 2013.**¹ a prema smjernicama Evropske strategije zapošljavanja². U skladu sa **Programom mjera za ublažavanje posljedica globalne ekonomske krize i unapređenja poslovnog ambijenta**, tj. **Socijalnim sporazumom za period 2009 – 2010. godina**, mjere će uglavnom biti usmjerene na subvencioniranje zapošljavanja teško zapošljivih kategorija nezaposlenih osoba, povećanje mogućnosti zapošljavanja, poboljšanje prilagodljivosti nezaposlenih osoba promjenama na tržištu rada i stvaranju jednakih mogućnosti pristupa tržištu rada za sve.

Smanjenje nezaposlenosti zavisi i od općeg privrednog rasta, tako da je uspjeh programa zapošljavanja u velikoj mjeri u vezi sa makroekonomskim kretanjem, te se za mjere aktivne politike zapošljavanja mora angažirati mnogo više sredstava od onih koja se u ovoj situaciji mogu obezbijediti. Međutim, proces finansiranja mjera aktivne politike zapošljavanja doveden je u pitanje nakon brojnih socijalnih davanja u službama za zapošljavanje, posebno onih utvrđenih Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, čime se gubi aktivna i razvojna komponenta i funkcija ovih ustanova.

Najkvalitetniji način povećanja zaposlenosti jeste otvaranje novih radnih mjesta na osnovu ekonomskog rasta i razvoja. Zato je potrebno raditi na razvoju ljudskih potencijala, koji su prepoznati kao ključni pokretač ekonomskog razvoja modernog društva, što je i zaključak Lisabonskog samita o zapošljavanju. Kada je riječ o društvenim subjektima, potrebno je veće angažiranje lokalne samouprave u finansiranju realizacije politike zapošljavanja. Brži privredni rast i direktne domaće i strane investicije najbolji su generatori za otvaranje novih radnih mjesta, ali za koja je neophodna kvalificirana radna snaga.

Globalna ekonomska recesija počinje uticati i na bosanskohercegovačku privredu, a time i na tržište rada. Sve više domaćih firmi najavljuje otpuštanje radnika, mada su pokazatelji o stanju na tržištu rada u Bosni i Hercegovini u 2008. godini pozitivni.

¹ U sklopu projekta „Reforma politike zapošljavanja i uspostava informatičkog sistema tržišta rada“, koji finansira Evropska unija, pripremljena je Strategija zapošljavanja u Federaciji BiH 2009-2013., čija je vizija ostvariti maksimalnu zaposlenost i iskorištenje postojećih ljudskih resursa. Razvojem, aktivacijom i uključenjem na tržište rada postojećih ljudskih potencijala, te podizanjem njihovog nivoa znanja i vještina omogućio bi im se novi start i zapošljavanje na kvalitetnim i produktivnim radnim mjestima.

² Evropskom strategijom zapošljavanja iz 2003. godine definirane su nove smjernice o zapošljavanju, koje je Vijeće Evrope usvojilo na junskom zasjedanju 2003. godine u Solunu. Kao i ranije iz Lisabona, nove smjernice zemljama članicama služe kao osnova pri izradi nacionalnih akcionih planova zapošljavanja. Na zasjedanju u Solunu usvojeno je deset smjernica: *Aktivne i preventivne mjere za nezaposlene i neaktivne osobe, Stimuliranje poduzetništva i promocija otvaranja novih radnih mjesta, Reagiranje na promjene i mobilnost na tržištu rada, Stimuliranje razvoja ljudskih resursa i cjeloživotnog učenja, Povećanje ponude ljudskog kapitala i promocija aktivnog starenja, Ravnopravnost spolova, Integracija i borba protiv diskriminacije na tržištu rada, Jačanje privlačnosti rada – rasterećenje plaća, Pretvaranje neprijavljenog rada u redovno zaposlenje, Otklanjanje regionalnih razlika u zapošljavanju*. Na osnovu novih smjernica, po utvrđenoj proceduri i metodologiji, zemlje članice izrađuju godišnje nacionalne akcione planove zapošljavanja.

U Federaciji Bosne i Hercegovine u oktobru 2008. godine zabilježen je nastavak pozitivnog trenda na tržištu rada, tj. smanjenje broja nezaposlenih i povećanje broja zaposlenih osoba. Registrirano je ukupno 332.897 nezaposlenih osoba, što je za 38.445 osoba manje u odnosu na isti mjesec 2007. godine. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u oktobru 2008. godine registrirana je **433.691 zaposlena osoba**, što je povećanje za 23.794 osobe u odnosu na oktobar 2007. godine³. Od toga je 65 % zaposleno u privredi, a 35 % u neprivredi. Također, od 1. januara do 31. oktobra 2008. godine sa evidencije službi za zapošljavanje brisano je 111.530 osoba, od čega su zaposlene 53.094 osobe.

Bez obzira na pozitivne pokazatelje na tržištu rada zabilježene u prvih deset mjeseci 2008. godine, ekonomski stručnjaci upozoravaju da u 2009. godini bosanskohercegovačkoj privredi prijete nestabilnost jer banke, koje su većinom u stranom vlasništvu, zbog globalne finansijske krize neće biti u stanju da plasiraju dovoljno sredstava pod povoljnim uvjetima za poticaj privredi, što će se odraziti i na tržište rada u BiH.

Prema procjenama Svjetske banke, bosanskohercegovačko građevinarstvo će najprije pretrpjeti uticaj svjetske ekonomske krize jer će, u odnosu na prethodne godine, biti manje građevinskih projekata. Predviđa se da će u BiH početkom 2009. godine između šest i deset hiljada građevinskih radnika ostati bez posla, naročito onih koji su zaposleni u Sloveniji i Hrvatskoj, a određenom broju osoba ugovori o radu na neodređeno vrijeme zamijenit će se sezonskim.

Istovremeno, svjetska ekonomska recesija, prema mišljenju ekonomskih stručnjaka, može biti i dobra prilika za BiH. Naime, kompanijama sa Zapada, kojima zbog krize prijete zatvaranje ili smanjenje obima aktivnosti, moglo bi, zbog znatno nižih troškova rada, naše tržište rada postati interesantno. Međutim, to pretpostavlja, u najkraćem roku, znatno poboljšanje poslovnog ambijenta i konkurentnosti BiH (poboljšanje političke klime, davanje poreskih olakšica investitorima itd.).

I pored toga što je sužen prostor za djelovanje na području mjera aktivne politike zapošljavanja, u prethodnom periodu Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje su implementirali programe obuke za tržište rada i neposrednog poticanja zapošljavanja više hiljada nezaposlenih, kao što su mladi bez radnog iskustva, povratnici, stariji od 40 godina, osobe sa invaliditetom i slično, koje će i u narednom periodu nastaviti realizirati.

Bez obzira na sve navedeno, Federalni zavod za zapošljavanje ima obavezu da svojim korisnicima pruži kvalitetnu uslugu. To se prije svega odnosi na:

- osiguranje nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje za socijalno osiguranje nezaposlenih osoba u skladu sa članom 49 stav 2 Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba (zdravstveno osiguranje, novčana naknada, penzijsko i invalidsko osiguranje),
- osiguranje sredstava za isplatu novčanih naknada nezaposlenim demobiliziranim braniocima povratnicima u Distrikt Brčko i Republiku Srpsku u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica,
- osiguranje sredstava za provedbu Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja poduzeća ostaju ili će ostati bez posla i
- osiguranje sredstava za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja.

³ Na evidenciji Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje, krajem 2008. godine, registrirano je **487.066 aktivnih osiguranika**

Treba naglasiti i to da je sa evidencije nezaposlenih do novembra 2008. godine u Federaciji BiH brisano 111.530 osoba, od čega su zaposlene 53.094 osobe, dijelom zahvaljujući primjeni aktivnih mjera, posredovanju u zapošljavanju, primjeni Pravilnika o evidenciji u oblasti zapošljavanja, kao i provedbom Programa reregistracije nezaposlenih osoba u Federaciji BiH. Radi uspostavljanja vjerodostojne evidencije nezaposlenih, ostvarena je intenzivnija saradnja sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove, Poreskom upravom Federacije BiH, Federalnim zavodom za penzijsko-invalidsko osiguranje, obrazovnim i drugim institucijama.

Na evidencijama kantonalnih službi za zapošljavanje od 1.1. do 30.11.2008. godine prijavljeno je 87.490 novih nezaposlenih osoba, i to pretežno stručnih lica (66.607).

Situacija je usložnjena strukturom nezaposlenih, jer je riječ, uglavnom, o osobama koje se teže zapošljavaju (dugoročno nezaposleni, osobe sa invaliditetom, osobe bez kvalifikacija, osobe bez ikakvog radnog iskustva).

2. PRIMJENA SAVREMENIH STANDARDA U UNAPREĐENJU RADA

U 2009. godini djelovanje Federalnog zavoda za zapošljavanje će biti usmjereno na kreiranje pozitivnog okruženja angažovanjem raspoloživih potencijala, uz unapređenje, jačanje i promociju mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu sa smjernicama Evropske unije i procesom priključenja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji, te uz primjenu konvencija Međunarodne organizacije rada, kao i standarda upravljanja kvalitetom ISO 9001:2000.

Svoju politiku kvaliteta Federalni zavod za zapošljavanje ostvaruje primjenom savremenih principa poslovanja i zahtjeva međunarodnog standarda upravljanja kvalitetom, stalnim stručnim usavršavanjem svojih zaposlenika, primjenom savremene informatičke podrške i ostalih resursa potrebnih za kvalitetno poslovanje i praćenjem evropskih kretanja u oblasti zapošljavanja.

Priprema Federalnog zavoda za zapošljavanje za certifikaciju trajala je dvije godine, a certifikacijski audit je uspješno okončan krajem 2008. godine.

To je još jedan dokaz da Federalni zavod za zapošljavanje istinski teži unapređenju kvaliteta rada, efektivnosti, efikasnosti i povećanju ugleda svoje ustanove, ali i kantonalnih službi za zapošljavanje koje se, isto tako, nalaze u ovom procesu.

Također, sačinjen je Etički kodeks zaposlenika javnih službi za zapošljavanje u Federaciji Bosne i Hercegovine, čije će se potpisivanje i integriranje u sistem upravljanja kvalitetom obaviti početkom 2009. godine. Isto tako, pokrenut će se inicijativa za potpisivanje protokola/sporazuma o saradnji sa Udruženjem poslodavaca u Federaciji BiH radi unapređenja funkcije posredovanja i boljeg praćenja promjena na tržištu rada.

Federalni zavod za zapošljavanje će pratiti zahtjeve tržišta rada i trenutno stanje u oblasti zapošljavanja i nezaposlenosti u Federaciji Bosne i Hercegovine i na osnovu toga usmjeravati djelovanje na podizanje općeg nivoa osposobljenosti i motiviranosti stručnih radnika u kantonalnim službama za zapošljavanje u njihovom svakodnevnom radu i u razvoj i implementaciju (novih) programa za nezaposlene osobe u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja.

S tim u vezi, pokrenute su aktivnosti na formiranju *Centra za razvoj i za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja uz razvijanje jedinstvene doktrine rada Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje* radi unapređenja efikasnosti u planiranju, razvoju i uvođenju novih programa.

Time bi se postigli sljedeći ciljevi: *Sistematizacija, preglednost i fleksibilnost programa aktivne politike zapošljavanja prema iskazanim potrebama; Jedinствен način rada i sistem evaluacije; Kontrola nad potrošnjom sredstava; Izbor i razvoj kvalitetnih izvođača programa; Visoka razina stručnog rada i usluga; Prihvatanje znanja i pozitivnih iskustava razvijenih zemalja; Promjena svijesti šire javnosti o pravilnom shvatanju nezaposlenosti, a kod nezaposlenih osoba prihvatanje dijela odgovornosti za vlastitu nezaposlenost; Motiviranje poslodavaca, poticajnim mjerama u okviru aktivne politike zapošljavanja, da se uključe u kreiranje novih radnih mjesta.*

Dugoročni ciljevi su: *Aktivno uključivanje nezaposlenih osoba i poslodavaca u većinu aktivnosti kantonalnih službi za zapošljavanje, uz postepeno smanjivanje rasta stope nezaposlenosti; Poticanje otvaranja novih radnih mjesta; Povećanje kvaliteta radne snage u smislu postizanja veće fleksibilnosti, motivacije i spremnosti za rad, obuku i školovanje; Sistematsko uključivanje teško zapošljivih grupa na tržište rada.*

Osim toga, insistirat će se na dosljednoj primjeni Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja, radi određivanja stvarne slike o nezaposlenima i utvrđivanja statusa nezaposlene osobe (ko aktivno traži posao) i generalne revizije evidencije nezaposlenih.

U narednom periodu je potrebno dati podršku i poticaj razvoju radno-intenzivnih djelatnosti koje imaju tradiciju u Bosni i Hercegovini, relativno obučenu radnu snagu i angažiraju manje sredstava za otvaranje novih radnih mjesta.

Pravno uređenim privrednim okruženjem, kvalitetnim mjerama ekonomske politike, poticajnom politikom u zapošljavanju može se otvoriti prostor za intenzivnija ulaganja i novo zapošljavanje.

Federalni zavod za zapošljavanje će se, putem Federalnog ministarstva rada i socijalne politike i ostalih institucija, aktivno uključiti u pripremu za pristup fondovima Evropske unije.

3. PREGLED PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI U 2008. GODINI U OBLASTI TRŽIŠTA RADA I ZAPOŠLJAVANJA⁴

Stanje na tržištu rada u Federaciji BiH je vrlo složeno jer nedostaju sredstva za investicije, koje su okosnica privredne obnove i razvoja. Procesi strukturnih promjena i ubrzanje privatizacije javnih poduzeća imaju neposredan uticaj na tržište rada, jer će provođenje privatizacije i restrukturiranje javnih poduzeća i primjena Zakona o stečajnom postupku dovesti do znatnog otpuštanja radnika. Stoga je u cilju pružanja podrške strukturnim reformama neophodno razumijevanje djelovanja tržišta rada i njegovih veza sa ostalim segmentima društva i privrede u cjelini.

Programske aktivnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje u 2008. godinu realizirale su se u okviru funkcija utvrđenih Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, radi očuvanja dostignutog nivoa zaposlenosti i stvaranja uvjeta za unapređenje efikasnosti funkcioniranja tržišta rada u Federaciji BiH.

Po trećem pozivu iz novembra 2007. godine Federalni zavod za zapošljavanje je osigurao sredstva, a kantonalne službe za zapošljavanje su pripremile i kandidirale 18 programa. kojima je omogućeno zapošljavanje 1.402 nezaposlene osobe.

Mjerama aktivne politike zapošljavanja nastojalo se prvenstveno pomoći nezaposlenim osobama u traženju posla, njihovom stručnom osposobljavanju ili samozapošljavanju, kao i

⁴ Cjelovit pregled ostvarenih aktivnosti bit će dat u Izvještaju o radu za 2008. godinu

prilagođavanju potrebama i zahtjevima poslodavaca. Programi su se odnosili na zapošljavanje mladih bez radnog iskustva, sa visokom, višom i srednjom stručnom spremom, kao i kvalificiranih radnika, te na sufinansiranje zapošljavanja: osoba sa invaliditetom, starijih osoba sa radnim iskustvom, u obiteljskim gospodarstvima, obrtništvu i malim, srednjim i velikim poduzećima i obuke radi zaposlenja.

Također, Federalni zavod za zapošljavanje je implementirao Program samozapošljavanja i zapošljavanja povratnika, čiji je cilj poticaj za zapošljavanje i samozapošljavanje povratnika sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH i održiv povratak u Bosni i Hercegovini. Ovim programom omogućeno je zapošljavanje, odnosno samozapošljavanje 557 povratnika.

Realizacijom Drugog projekta podrške zapošljavanju (SESP), čija su ciljna grupa osobe starije od 40 godina, do decembra 2008. godine zaposleno je 1.697 osoba kod poslodavaca, 443 osobe su pokrenule vlastiti biznis i 34 osobe su završile obuku.

Istovremeno, statistički izvori ukazuju na rast broja zaposlenih u 10 mjeseci 2008. godine za 6,24 % u odnosu na prosjek 2007. godine, dok je u istom periodu broj nezaposlenih smanjen za 6,30 %, pri čemu se smanjio broj nezaposlenih žena za 1,70 %, kao i demobilisanih boraca (decembar 2007: 87.470 i oktobar 2008: 76.290).

U prvih 10 mjeseci 2008. godine iskazano je 20.715 potreba poslodavaca za radnicima, dok je u istom periodu u odnosu na 2007. godinu povećan broj osoba zaposlenih posredstvom službi za zapošljavanje za 5,88 %.

Stalno povećanje registrirane nezaposlenosti posljedica je, prije svega, sticanja odgovarajućih prava (beneficija) koja osobe ostvaruju prijavom na evidenciju nezaposlenih u kantonalnim službama za zapošljavanje (prvenstveno prava na besplatnu zdravstvenu zaštitu), kao i rada na crno, koji se ipak smanjuje nakon što je Vlada Federacije BiH uspješno realizirala Plan akcije suzbijanja rada na crno.

Realiziran je i Program reregistracije nezaposlenih osoba u Federaciji BiH, a u okviru tog programa izrađeno je i Operativno uputstvo za primjenu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja.

Pokrenute su aktivnosti na izradi legislative za uključivanje privatnih agencija u posredovanje u zapošljavanju i razvoju propisa za oslobađanje službi za zapošljavanje tereta administracije zdravstvenog osiguranja.

U okviru projekta *Centar za razvoj i za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja uz razvijanje jedinstvene doktrine rada Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje* izvršen je izbor 36 trenera u kantonalnim službama za zapošljavanje za rad sa nezaposlenim osobama u radionicama za grupno informiranje, a u skladu sa Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja. Radionicama u službama za zapošljavanje obuhvaćeno je više hiljada nezaposlenih osoba.

Projektom „Uspjet ću“ u Unsko-sanskom i Kantonu Sarajevo od 120 prijavljenih nezaposlenih osoba sa visokom stručnom spremom, nakon stručnog testiranja, odabrano je 30 osoba koje će, po uspješno završenoj obuci u 2009. godini, raditi kao treneri sa nezaposlenim osoba u sklopu grupnog informiranja na provođenju obuke za aktivno traženje posla i održavanju motivacijskih seminara.

4. SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA

Saglasno nadležnostima utvrđenim članom 5. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje, između ostalog, predlaže mjere za unapređenje socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, usklađuje i koordinira rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH.

Usljed svjetske ekonomske krize doći će do porasta nezaposlenosti, te će se povećati i broj korisnika materijalne i socijalne sigurnosti, koja podrazumijeva novčanu naknadu i doprinose za zdravstveno i penzijsko osiguranje, u skladu sa ovim i drugim zakonima⁵.

U skladu sa Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova i njihovih porodica («Službene novine Federacije BiH», broj 61/06), Federalni zavod za zapošljavanje će obezbijediti sredstva za isplatu novčanih naknada nezaposlenim demobiliziranim braniocima povratnicima u Distrikt Brčko i Republiku Srpsku⁶.

Također, izradit će se za 2009. godinu Operativni program realizacije Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla⁷.

Zbog načina kako je uređen sistem zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba (na federalnom i kantonalnom nivou) i zbog sve većih problema u kantonalnim službama za zapošljavanje da odgovore tim obavezama, Federalni zavod za zapošljavanje će, sa Jedinicom za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja (PIU SESER), nastaviti aktivnosti radi izmještanja administriranja zdravstvenog osiguranja iz oblasti zapošljavanja. Time bi se mogle ostvarivati razvojne komponente javnih službi za zapošljavanje, a zdravstveno osiguranje građana bilo bi kvalitetnije uređeno.

5. AKTIVNA POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA

Aktivna politika zapošljavanja sadržava tri temeljne potkategorije: posredovanje (sa ciljem da se proces usaglašavanja slobodnih radnih mjesta i onih koji traže posao učini što učinkovitijim), obuka za tržište rada (radi unapređenja i prilagođavanja vještina i znanja onih koji traže posao) i neposredno poticanje zapošljavanja.

Mjerama aktivne politike zapošljavanja u skladu sa smjernicama Vijeća Evrope u 2009. godini stimulirat će se poslodavci da zapošljavaju osobe koje teško dolaze do zaposlenja.

Aktivna politika zapošljavanja provodit će se u skladu s članom 50. *Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Odlukom o raspodjeli sredstava Federalnog zavoda za zadovoljenje potreba u oblasti zapošljavanja, Priručnikom o mjerama za poticaj zapošljavanja i Okvirnim programom subvencija poslodavcima za poticaj zapošljavanja.*

Radit će se na uspostavi pune usklađenosti, sinhroniziranosti i koordinaciji rada kantonalnih službi za zapošljavanje i na taj način bolje pratiti provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, kontinuiranim monitoringom i izvještavanjem o njihovoj implementaciji. U skladu sa mogućnostima, a nakon realizacije programa, izvršit će se i

⁵ Finansijskim planom za 2009. godinu za osiguranje nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje za socijalno osiguranje nezaposlenih osoba (novčana naknada, zdravstveno osiguranje, penzijsko i invalidsko osiguranje) predviđena su sredstva u iznosu od 300.000 KM

⁶ Finansijskim planom za 2009. godinu za ovu namjenu predviđena su sredstva u iznosu od 10.000.000 KM

⁷ Finansijskim planom za 2009. godinu za ovu namjenu predviđena su sredstva u iznosu od 6.002.000 KM

eksterna evaluacija, o čemu će biti upoznato Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.

Također, u saradnji sa Švicarskom razvojnom agencijom (SDC) pristupit će se izradi Platforme za obrazovanje odraslih i neformalno obrazovanje.

5.1. SUFINANSIRANJE ZAPOŠLJAVANJA OSOBA SA INVALIDITETOM I DRUGIH TEŽE ZAPOŠLJIVIH GRUPA NEZAPOSLENIH OSOBA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> Poticati zapošljavanje posebnih grupa osoba koje se nalaze na evidenciji nezaposlenih
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> Sufinansiranje 120 osoba iz ciljne grupe u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 700 KM mjesečno
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> Osobe s invaliditetom i žene žrtve nasilja⁸ prijavljene na evidenciju nezaposlenih
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> Sredstva Federalnog zavoda zapošljavanje za 2009. godinu u iznosu od 1.008.000 KM
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Kantonalne službe za zapošljavanje

5.2. SUFINANSIRANJE ZAPOŠLJAVANJA MLADIH OSOBA BEZ RADNOG ISKUSTVA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> Poticati zapošljavanje mladih osoba koje se nalaze na evidenciji nezaposlenih
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> Sufinansiranje 200 osoba stručnih zanimanja (KV) u trajanju od 6 mjeseci u iznosu od 300 KM mjesečno Sufinansiranje 100 osoba srednje stručne spreme (SSS) u trajanju od 6 mjeseci u iznosu od 350 KM mjesečno Sufinansiranje 40 osoba više stručne spreme (VŠS) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 400 KM Sufinansiranje 50 osoba visoke stručne spreme (VSS) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 450 KM mjesečno
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> Nezaposlene osobe mlađe od 30 godina: <ul style="list-style-type: none"> stručnih zanimanja (KV) i srednje stručne spreme (SSS) više i visoke stručne spreme (VŠS i VSS) bez radnog iskustva u struci čije je sufinansiranje zapošljavanja usmjereno na pripravničko stažiranje u zvanju/zanimanju (VSS, VŠS, SSS i KV)
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> Sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu u iznosu od 1.002.000 KM
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> Kantonalne službe za zapošljavanje

⁸ U skladu sa Strateškim planom za prevenciju nasilja u porodici za Federaciju BiH 2009-2010

5.3. SUFINANSIRANJE PROGRAMA TRŽIŠTA RADA (DOKVALIFIKACIJA, PREKVALIFIKACIJA I PODRŠKA ZAPOŠLJAVANJU ODREĐENIH CILJNIH GRUPA)

Federalni zavod za zapošljavanje realizira određene programe zapošljavanja u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje. Nakon što kandidiraju svoje programe, sa kantonalnim službama za zapošljavanje zaključuju se ugovori o realizaciji programa tržišta rada. Kantonalne službe za zapošljavanje, u skladu sa kriterijima, vrše izbor poslodavaca i nezaposlenih radnika, te zaključuju ugovore o realizaciji programa koji se uglavnom odnose na sufinansiranje zapošljavanja.

U 2009. godini, u skladu s mogućnostima, realizirat će se programi dokvalifikacije i prekvalifikacije. Cilj ove mjere je osposobiti nezaposlene osobe za potrebe tržišta rada, te usavršiti znanja i vještine nezaposlenih osoba. Kroz specifične projekte u saradnji sa ovlaštenim obrazovnim i stručnim institucijama ili kod poslodavaca, uz stručni nadzor obrazovnih institucija, izradit će se programi dokvalifikacije, prekvalifikacije i obuke za sticanje novih znanja, vještina, zanimanja i sposobnosti nezaposlenih osoba, a na bazi iskazanih potreba poslodavaca, do kojih će se doći javnim pozivom i direktnim kontaktom kantonalnih službi za zapošljavanje sa poslodavcima.

Imajući u vidu da obrazovanje i obučavanje predstavljaju najbolju investiciju za maksimalno korištenje ljudskih potencijala, što bitno utiče na razvoj konkurentnosti, stvaranje novih radnih mjesta, poslova i socijalnu stabilnost, a u skladu sa definiranim potrebama tržišta, potrebno je organizirati obuku nezaposlenih lica prekvalifikacijom ili dokvalifikacijom kako bi se pripremili za uključivanje na tržište rada sa traženim zanimanjima. Također, u skladu s mogućnostima, sufinansirat će se obuka za ovladavanje novim proizvodnim tehnikama i tehnološkim dostignućima za već zaposlene osobe, a radi zadržavanja posla.

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Za poznatog poslodavca sufinansirati obuku i prekvalifikaciju osoba prijavljenih na evidenciju nezaposlenih • Sufinansirati obuku zaposlenih radi sprečavanja povećanja nezaposlenosti • Povećati tržišnu konkurentnost određenog broja osoba sa nižim kvalifikacijama, bez radnog iskustva ili poznavanja savremenih znanja i vještina u struci, prijavljenih na evidenciju nezaposlenih
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Opća obuka u dodatnim znanjima i vještinama (strani jezik, informatička obuka i sl.) • Dokvalifikacija i prekvalifikacija (sticanje stručnih znanja u vezi sa zvanjem/zanimanjem) • Trajanje subvencije najduže do tri mjeseca u visini do 1.500 KM (nastava i materijalni troškovi, troškovi naknade za ishranu, prijevoza, osiguranja na poslu i sl.)
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Osobe nižeg stepena obrazovanja (NSS, NKV, PKV i KV) prijavljene na evidenciju nezaposlenih • Osobe s invaliditetom prijavljene na evidenciju nezaposlenih

Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu u iznosu od 3.000.000 KM⁹
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke • Kantonalne službe za zapošljavanje

5.4. OBUKA I PRIPREMA NEZAPOSLENIH ZA POKRETANJE BIZNISA

Cilj ove aktivnosti jeste razvijanje svijesti o individualnoj odgovornosti za rješavanje vlastitog zapošljavanja. Posebnim mjerama edukacije budućih poduzetnika ohrabrivat će se i poticati samozapošljavanje i početak manjih poslovnih aktivnosti uz korištenje vlastitih sredstava i sredstava iz drugih izvora, a posebno razvoj partnerstva.

Da bi se potakao razvoj poduzetništva potrebno je olakšati osnivanje i vođenje malog biznisa i uspostaviti saradnju sa svima koji učestvuju u kreiranju svijesti o poduzetništvu, kako bi se istakle pozitivne strane poduzetništva i privatne inicijative. Prednost će imati projekti koji potiču razvoj manje razvijenih regiona, a u skladu su sa prioritetima privrednog razvoja, kao i projekti kojima se zapošljavaju teže zapošljive grupe.

Osnovnu komponentu takvog koncepta pripreme za samozapošljavanje čini edukacija osoba koje žele započeti biznis a, po pravilu, najteže dolaze do sredstava posredstvom poslovnih banaka i drugih finansijskih institucija.

Edukacija poduzetnika se sastoji od:

Obuke za poticanje samozapošljavanja, koja je interaktivnog karaktera i ima za cilj selekciju osoba sa predispozicijama za uspješno bavljenje biznisom, upoznavanje sa poduzetničkim načinom razmišljanja i procesom pokretanja vlastitog biznisa, razmjenu iskustava i ideja sa drugim učesnicima itd.

Obuke iz elementarnih znanja o poduzetništvu, koja čini zaokruženu cjelinu od dobivanja finansijskih sredstava do realizacije biznis ideje i smjernica za uspješno poslovanje. Potencijalnim poduzetnicima pružit će se elementarna znanja o:

- pravima i obavezama po osnovu programa samozapošljavanja (uvjeti dodjele sredstava i kontrola namjenske upotrebe sredstava)
- registriranju djelatnosti (osnivanje poduzeća, samostalne radnje, poljoprivredne djelatnosti i dr.)
- pravnoj regulativi (radni odnosi i poslovni ugovori)
- osnovnim pojmovima iz računovodstva (porezi, doprinosi)
- izradi i ocjeni biznis plana kao sredstva provjere valjanosti biznis ideje
- osnovnim pretpostavkama za uspješan start malog biznisa.

Partneri u realizaciji obuke:

- Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta,
- regionalne razvojne agencije, privredne komore i druge institucije.

Uvođenje ovakvog pristupa omogućava zaokruživanje sistema kojim Federalni zavod za zapošljavanje kontinuirano stimulira razvoj poduzetništva radi efikasnijeg osnivanja i razvoja malih i srednjih poduzeća i nadograđuje poslovno poduzetničku sposobnost u društvu.

⁹ Dio sredstava će se koristiti za izmirenje obaveza aktivnosti započete u 2008. godini

5.5. **PROGRAM SAMOZAPOŠLJAVANJA I ZAPOŠLJAVANJA POVRATNIKA**

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> Poticati samozapošljavanje, zapošljavanje i održiv povratak povratnika u Bosni i Hercegovini
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> Sufinansiranje samozapošljavanja 140 povratnika u iznosu od 4.000 do 5.000 KM bespovratno po jednoj osobi, za pokretanje poljoprivredne djelatnosti, seoskog turizma, zanatske djelatnosti ili druge vrste malog biznisa Sufinansiranje poslodavaca radi zapošljavanja 250 osoba sa evidencije – povratnika sa 3.000 KM bespovratno po jednoj osobi, na ime prilagođavanja poslovnog prostora, za nabavku potrebnih sredstava za proizvodnju i opreme
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> Osobe sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH, povratnici u prijeratno prebivalište u Federaciju BiH ili osobe koje će se nakon odobravanja sredstava vratiti u prijeratno prebivalište u Republiku Srpsku i Distrikt Brčko, poslodavci koji će zaposliti nezaposlene osobe – povratnike
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> Sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu u iznosu od 1.500.000 KM¹⁰
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, kantonalne službe za zapošljavanje, poslodavci

5.6. **„USPJET ČU“ – PILOT PROJEKAT AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA**

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> Formirati jezgro stručnih saradnika (trenera) izvan kantonalnih službi za zapošljavanje, koji će se baviti operativnim izvođenjem programa aktivne politike zapošljavanja, bazirajući se pri tome na potrebe, želje i mogućnosti nezaposlenih osoba
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> Stručno osposobljavanje 60 visokoobrazovanih nezaposlenih osoba (trenera), u trajanju od četiri sedmice, usmjereno je na razvoj i jačanje njihovih ličnih kompetencija, radi uspješnog uključivanja na tržište rada Praktičan rad trenera u trajanju od šest mjeseci sa drugim teško zapošljivim osobama (5.400 nezaposlenih) u okviru posebno pripremljenih seminara i radionica (aktivno traženje posla i informiranje)
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> Visokoobrazovane i teško zapošljive osobe sa evidencije nezaposlenih
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> Sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu u iznosu od 96.000 KM
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> JU „Služba za zapošljavanje Unskog-sanskog kantona“, JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“, JU „Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona“, JU „Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona“, Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona, Zavod Papirot International

¹⁰ Dio sredstava će se koristiti za izmirenje obaveza aktivnosti započete u 2008. godini

5.7. ZAJEDNIČKI PROGRAMI SA DRUGIM INSTITUCIJAMA I USTANOVAMA

5.7.1. DRUGI PROJEKAT PODRŠKE ZAPOŠLJAVANJU

Početakom 2009. godine završava se realizacija Drugog projekta podrške zapošljavanju, čiji su ciljevi unapređenje rada javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH i zapošljavanje 6.700 nezaposlenih starijih od 40 godina, kao kategorije sa posebno otežanim zapošljavanjem.

U 2009. godini izradit će se finalna verzija propisa kojim će se regulirati djelovanje privatnih agencija za zapošljavanje u skladu sa standardima Evropske unije i Međunarodne organizacije rada.

Također, u skladu sa Sporazumom o realizaciji i finansiranju Drugog projekta podrške zapošljavanju, planirana je izrada propisa za oslobađanje službi za zapošljavanje tereta administracije zdravstvenog osiguranja – inicijativa da se pristupi izmjenama kojim bi se izmjestilo administriranje zdravstvene zaštite nezaposlenih osoba iz sektora zapošljavanja u pripadajući sektor, kako bi se službama za zapošljavanje olakšao rad u osnovnoj funkciji posredovanja u zapošljavanju. I uvođenje sistema ISO 9001:2000 u Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje predstavlja oblik tehničke pomoći, kao sastavni dio Drugog projekta podrške zapošljavanju.

Za realizaciju aktivnosti u okviru ovog projekta Finansijskim planom za 2009. godinu predviđena su sredstva u iznosu od **1.000.000 KM**, s tim da će dijelom tih sredstava biti izmirene obaveze za aktivnosti započete u 2008. godini.

5.7.2. FINANSIRANJE POTICAJA ZAPOŠLJAVANJA IZ SREDSTAVA REVOLVINGA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Finansiranje stalnih i trajnih obrtnih sredstava radi zapošljavanja, samozapošljavanja i/ili održavanja postojeće zaposlenosti
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Kreditiranje krajnjih korisnika iz sredstava revolvinga putem banaka prema pojedinačnim zahtjevima korisnika uz primjenu bankarskih procedura kod ocjene boniteta korisnika • Praćenje i ocjena ostvarenih efekata
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Pravne i fizičke osobe registrirane na području Federacije BiH • Povratnici u prijeratno prebivalište • Osobe koje započinju privrednu djelatnost osim za djelatnosti trgovine i ugostiteljstva
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

5.7.3. *FINANSIRANJE POTICANJA ZAPOŠLJAVANJA DEMOBILISANIH BORACA/RAZVOJAČENIH BRANITELJA IZ SREDSTAVA REVOLVINGA*

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> Finansiranje stalnih i trajnih obrtnih sredstava radi zapošljavanja, samozapošljavanja i/ili održavanja postojeće zaposlenosti demobilisanih boraca/razvojačenih branitelja
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> Kreditiranje krajnjih korisnika iz sredstava revolvinga putem Razvojne banke Federacije BiH po pojedinačnim zahtjevima korisnika uz primjenu bankarskih procedura kod ocjene boniteta korisnika, s tim da Federalni zavod za zapošljavanje preuzima rizik povrata odobrenih sredstava Praćenje i ocjena ostvarenih efekata
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> Demobilisani borci/razvojačeni branitelji – pravne i fizičke osobe registrirane na području Federacije BiH
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

5.7.4. *PROGRAM ZAPOŠLJAVANJA I ZADRŽAVANJA MLADIH U BOSNI I HERCEGOVINI (YERP)*

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> Ojačati kapacitete javnih službi za zapošljavanje radi stvaranja preduvjeta za pružanje profesionalnih i efikasnih usluga mladim nezaposlenim osobama i drugim zainteresiranim
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> Formiranje 10 centara za savjetovanje i posredovanje u zapošljavanju mladih u okviru 10 kantonalnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH Pružanje savjetodavnih usluga u traženju zaposlenja, obuke i informiranja o tržištu rada za 10.000 mladih Uključivanje 1.000 mladih u različite oblike sticanja radnog iskustva Obezbeđivanje 850 mjeseci radnog iskustva za nezaposlene mlade osobe Direktna i individualna savjetodavna pomoć (izrada individualnih planova zapošljavanja), obuka radi veće mogućnosti njihovog zapošljavanja i individualna pomoć u traženju posla za 1.000 mladih nezaposlenih Uključivanje 600 mladih nezaposlenih iz ruralnih područja u obuku za unapređenje poduzetničkih i drugih vještina radi poboljšanja njihovih mogućnosti za zapošljavanje
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> Mladi, starosne dobi do 27 godina, prijavljeni na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH, kao i druge zainteresirane mlade osobe
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> Sredstva Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP)
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> UNDP, UNICEF, UNV, IOM, UNFPA, MDG-F, kantonalne službe za zapošljavanje
Vrijeme realizacije:	<ul style="list-style-type: none"> 2009 - 2011. godina

5.7.5. *PROJEKAT AENEAS „IZGRADNJA KAPACITETA, UNAPREĐENJE INFORMACIJA I IZGRADNJA SVIJEŠTI O PROMOCIJI UREDNIH MIGRACIJA NA ZAPADNOM BALKANU“- RAD MIGRACIONOG SERVISNOG CENTRA*

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Izrađivati korisne informacije i savjete i integrirati referentne službe za migrante, kako bi im se pomoglo u odlučivanju o migraciji • Poticati razvoj lokalnih kapaciteta i znanje u oblasti politike rada i prakse u vezi sa migracijom radne snage
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Informiranje i savjetovanje migranata o rizicima ilegalne migracije, mogućnostima zakonite migracije, kao i mogućnostima za rad ili sticanje kvalifikacija kod kuće, kao i o proceduralnim angažmanima kroz pojedinačni i grupni savjetodavni rad u migracionim servisnim centrima, koji se nalaze na projektnim lokacijama, kao i kroz informativne materijale (leci, radio, TV reklame i sl.) • Obuka za zaposlene na radnom mjestu i pružanje direktne pomoći migrantima u okviru javnih službi za zapošljavanje • Regionalna obuka (za zaposlene u nadležnim institucijama i ustanovama) o upravljanju migracijama radne snage • Distribucija Priručnika o uspostavi djelotvorne politike migracija radne snage u zemljama porijekla i odredišta (IOM/ILO/EU) • Studijska posjeta i obuka za nadležne institucije i ustanove radi usvajanja stručnog i praktičnog znanja i razmjene informacija o relevantnim pitanjima upravljanja migracijama radne snage
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Migranti i potencijalni migranti, kao i drugi zainteresirani za rad ili školovanje u inostranstvu
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • IOM, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike

5.7.6. *PROGRAM MJERA ZA SOCIJALNO ZBRINJAVANJE ZAPOSLENIKA KOJI SU U PROCESU, STEČAJA, LIKVIDACIJE, RESTRUKTURIRANJA I PRIVATIZACIJE PODUZEĆA OSTALI ILI OSTAJU BEZ POSLA*

Za realizaciju Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla, koji je donijela Vlada Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj 5/07), Finansijskim planom za 2009. godinu predviđena su sredstva u iznosu od **6.020.000 KM**.

Sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje odobrvat će se kantonalnim službama za zapošljavanje u skladu sa Operativnim programom, koji sadrži i sljedeće kriterije:

- 40% prema ukupnom broju zaposlenih u kantonu
- 30% prema ukupnom broju nezaposlenih u kantonu
- 20% prema ukupnom broju novoprijavljenih nezaposlenih u kantonu
- 10% sredstava rasporedit će se linearno.

Kantonalna služba za zapošljavanje dostavlja Federalnom zavodu za zapošljavanje zahtjev koji treba da sadrži:

- a) podatke o poduzeću i osnovi za utvrđivanje viška zaposlenika (stečaj, likvidacija, restrukturiranje ili privatizacija)
- b) spisak viška zaposlenika po kvalifikacionoj strukturi, godinama života i dužini radnog staža (u slučaju stečaja i likvidacije)
- c) program zbrinjavanja viška zaposlenika i odluku nadležnog resornog ministarstva o odobravanju programa
- d) izvor sredstava i način zbrinjavanja viška zaposlenika.

Ukoliko se utvrdi da nekim kantonalnim službama za zapošljavanje ova sredstva nisu potrebna, ta će sredstva biti usmjerena, po navedenim kriterijima, onim kantonalnim službama za zapošljavanje kojima su potrebna.

5.8. PROFESIONALNA ORIJENTACIJA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Učiniti dostupnim informacije o faktorima koji su značajni za profesionalni izbor i razvoj karijere
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza, dizajn i razvoj web stranice – „Abeceda za razvoj karijere“ • Izrada informativno – edukativnih brošura i letaka • Stvaranje preduvjeta za formiranje centara za profesionalno informiranje u kantonalnim službama za zapošljavanje (CIPS) – pilot projekat
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Mladi pred izborom zanimanja/zvanja (učenici, studenti) • Učenici završnih razreda osnovne i srednje škole, poslodavci, nezaposlene osobe
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu u iznosu od 15.000 KM
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, kantonalne službe za zapošljavanje, Zavod Papilot International

5.9. ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Anketirati definirani uzorak poslodavaca u 2009. godini prema utvrđenoj metodologiji rada
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Prilagođavanje dijela sadržaja upitnika radi provođenja analize radne snage kao ljudskog potencijala • Izrada i publiciranje izvještaja o stanju u oblasti tržišta rada i zapošljavanja u Federaciji BiH • Javno promoviranje rezultata anketiranja • Upoznavanje nadležnih ministarstava i ustanova o prikupljenim podacima (stanje, prognoze, očekivanja)
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Poslodavci koji zapošljavaju pet i više radnika a registrirani su u Federaciji BiH
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu u iznosu od 15.000 KM
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Asocijacija poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Privredna komora Federacije Bosne i Hercegovine, kantonalne službe za zapošljavanje, poslodavci

5.10. AKTIVNA SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA

Federalni zavod za zapošljavanje će i u 2009. godini nastaviti da intenzivno učestvuje i/ili pruža podršku razvojnim programima i projektima međunarodnih institucija, poput reforme srednjeg stručnog i visokog obrazovanja, procesa transformiranja oblasti tržišta rada i zapošljavanja i približavanja standardima Evropske unije i sl.

Posebna podrška Federalnog zavoda za zapošljavanje bit će pružena nastavku programa Evropske unije za srednje stručno obrazovanje i obuku (EU VET BiH 3), programu Njemačkog društva za tehničku saradnju (GTZ), projektu podrške mladima koji realizira GOPA iz sredstava Švicarske razvojne agencije i Austrijske razvojne agencije, izradi Platforme obrazovanja odraslih i neformalnog obrazovanja, kao i Evropskoj trening fondaciji (ETF) prilikom razvoja programa koji se odnosi na potrebe i perspektive razvoja obrazovanja i obuke odraslih u Bosni i Hercegovini.

Također, značajno je napomenuti da je Federalni zavod za zapošljavanje dao punu podršku razvoju trogodišnjeg TEMPUS projekta „Strategije aktivnog učenja u inovaciji obrazovnog procesa u kontekstu cjeloživotnog učenja“, koji će se realizirati u okviru zajedničke saradnje Univerziteta u Sarajevu, Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru, Univerziteta u Bihaću, Kraljevskog univerziteta za tehnologije iz Štokholma, Univerziteta Katalonija iz Barcelone, Politehničkog univerziteta iz Torina i Tehničkog univerziteta iz Talina.

5.11. PROJEKAT STRUČNOG USAVRŠAVANJA LJUDSKIH POTENCIJALA U FEDERALNOM ZAVODU ZA ZAPOSŁJAVANJE I KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOSŁJAVANJE**5.11.1. CENTAR ZA OSPOSOBLJAVANJE STRUČNIH RADNIKA I ZA RAZVOJ I IMPLEMENTACIJU MJERA AKTIVNE POLITIKE ZAPOSŁJAVANJA**

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Stvoriti odgovarajuće preduvjete za kontinuirano osposobljavanje i profesionalno napredovanje zaposlenika u Federalnom zavodu za zapošljavanje i kantonalnim službama za zapošljavanje radi uspješnog rješavanja problema u oblasti tržišta rada i zapošljavanja i pružanja kvalitetne usluge korisnicima
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada jedinstvene doktrine rada javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH • Priprema programa aktivne politike zapošljavanja u skladu sa opredjeljenjem i standardom Evropske unije: „Moj profesionalni put“, „Viškovi radne snage“, „Mobilni biro za zapošljavanje“, „Trening centar za razvoj profesionalnih vještina kod teško zapošljivih osoba“, „Virtualno poduzeće“ • Obuka savjetodavaca/posrednika u zapošljavanju u okviru programa „Trening trenera“ • Specijalistička obuka trenera za rad sa invalidnim osobama • Obuka trenera i savjetodavaca za rad sa nezaposlenim osobama (šalter, intervju) • Obuka trenera i savjetodavaca za rad sa nezaposlenim osobama (plan zapošljavanja) • Obuka rukovodilaca biroa za zapošljavanje (rukovođenje, rad sa poslodavcima) • „Team Building“ direktora javnih službi za zapošljavanje

Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> Rukovodeće osoblje, treneri, stručni saradnici, savjetodavci/posrednici u zapošljavanju, nezaposlene osobe
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> Sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu u iznosu od 220.000 KM
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> Kantonalne službe za zapošljavanje, Zavod Papilot International
Vrijeme realizacije:	<ul style="list-style-type: none"> 2009 – 2010. godina

5.11.2. PROGRAM POTICAJA ZAPOŠLJAVANJA STRUČNIH SARADNIKA U KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOŠLJAVANJE

Ovim programom predviđeno je sufinansiranje zapošljavanja četiri pripravnika visoke stručne spreme za poslove profesionalne orijentacije i selekcije i podrške informacionom sistemu u kantonalnim službama za zapošljavanje, kako bi se prevazišle teškoće u radu službi zbog nedostatka stručnih osoba za pomenute oblasti. Programom je predviđeno sufinansiranje četiri pripravnika (dipl. psihologa i dipl. inženjera elektrotehnike ili drugih tehničkih nauka) u bruto iznosu 600 KM za svaku osobu u periodu od 12 mjeseci. Predviđena finansijska sredstva za 2009. godinu iznose **30.000 KM**.

6. JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM

Federalni zavod za zapošljavanje je, prema odredbama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, obavezan da objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti. Da bi obezbijedio funkcioniranje sistema, Federalni zavod za zapošljavanje će u narednoj godini provesti redovnu analizu i reviziju postojećih informacionih sistema i tehnologija. Također, obezbijedit će se odgovarajuća tehnička podrška, te edukacija informatičkog kadra u javnim službama za zapošljavanje.

U toku naredne godine, pored pomenutih, planirane su sljedeće aktivnosti:

- rješavanje funkcionalnih, finansijskih i pravnih aspekata implementacije projekta „EPIS“
- obezbjeđenje kvalitetnog i efikasnog održavanja i tehničke podrške postojećeg sistema
- analiza korištenih softvera i nabavka novih licenci za nesmetan rad sistema
- izrada ekspertize i revizije postojećeg stanja sistema i informatičkih resursa radi procjene mogućnosti unapređenja postojećeg ili pokretanja razvoja novog sistema
- procjena mogućnosti sistema, uz analizu, projektovanje i dizajn informacionog sistema i poslovnu podršku.

7. INFORMIRANJE

U 2009. godini Federalni zavod za zapošljavanje će održavati aktivnu saradnju sa masovnim medijima, kao glavnim kanalom informiranja javnosti, koje će biti usmjereno ka nezaposlenim osobama i poslodavcima.

Na osnovu četverogodišnje Strategije komuniciranja i godišnjeg operativnog plana komunikacije uspostaviti će se odgovarajući procesi komunikacije i kvalitetni odnosi s javnošću.

Nastavit će se sa informiranjem i oglašavanjem putem Interneta, te objavljivanjem redovnih saopštenja za javnost i statističkih izvještaja iz oblasti zapošljavanja, kao i o uslugama i mogućnostima koje nude javne službe za zapošljavanje putem ostalih sredstava javnog informiranja. Konferencije za novinare će se održavati prema potrebi, odnosno za potrebe promocije određenih projekata i rezultata aktivnosti.

PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA

Jozo Ursa

Broj: 01/1-34-88/09

Datum: 22.01.2009.